

Efektivní strategie podpory zdraví
6. ročník konference SZÚ
21.6.2018

Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením

Marie Nejedlá
Centrum podpory veřejného zdraví
Státní zdravotní ústav Praha



Podíl osob ohrožených chudobou a/nebo sociálním vyloučením v ČR

- 14,6%, tj. cca 1,5 miliónu lidí
 - z toho 100 000 dětí do šesti let
 - 180 000 lidí nad 65 let.
- pod hranicí příjmové chudoby, zadlužení, bez domova, materiálně deprivovaní, majetek v exekuci.

Východiska projektu

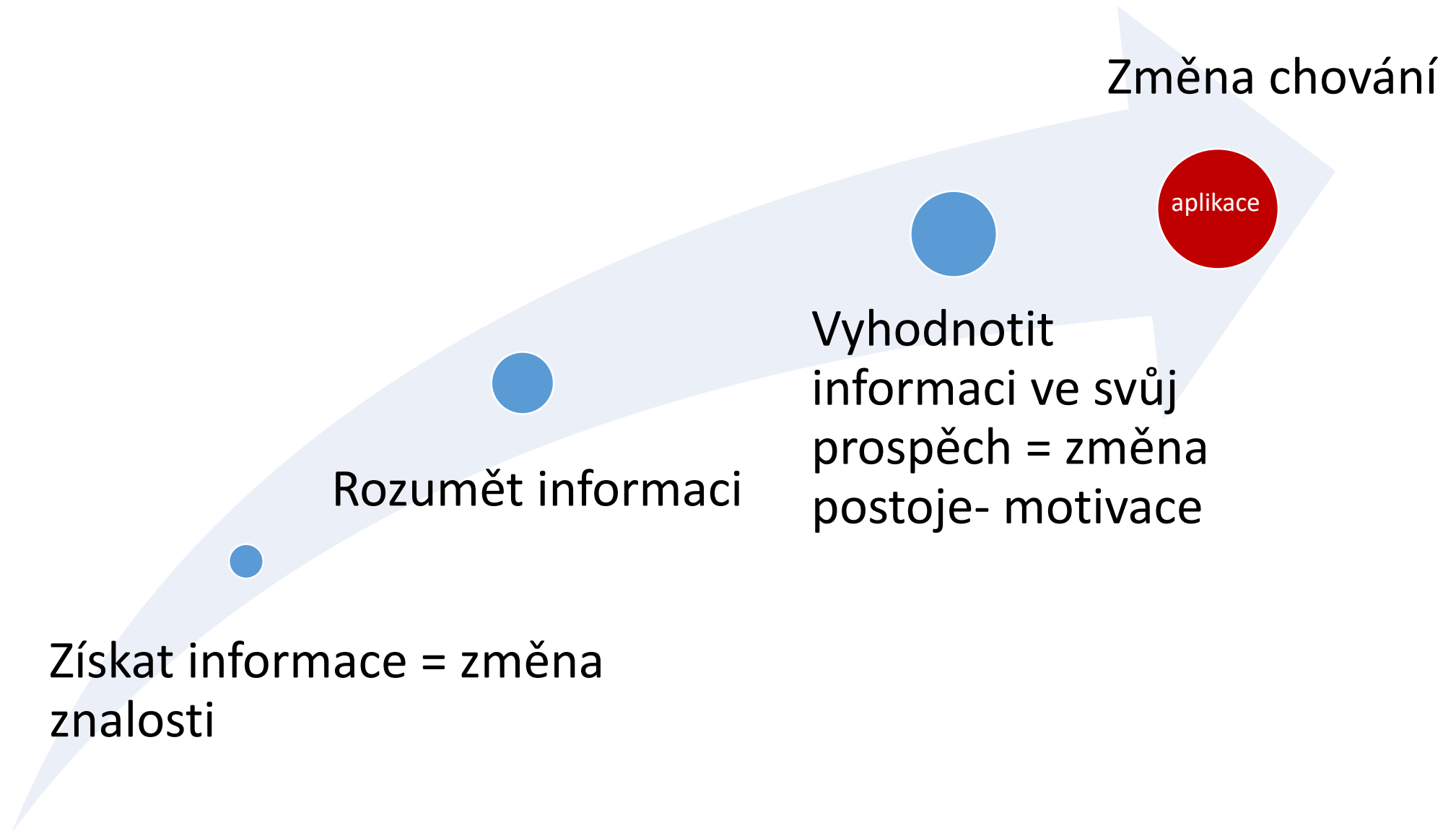
- o 12 let nižší střední délka dožití u lidí se ZŠ (muži), ekonomické ztráty z nemocí
- nedostatečné kompetence v přístupu ke zdraví a zdravotně rizikové chování:
 - převaha sladkostí, koláčů, sladkých nápojů, energy drinků (děti), masa, uzenin (460% DDD)
 - deficit zeleniny: 19% DDD, mléčné výrobky u dětí 30%, DDD, ryby 6- 12 % DDD
 - téměř nulová pohybová aktivita především žen a dívek
 - kouření:
 - 75-80% populace
 - 50% těhotných
 - více než 90% dětí vystaveno pasivnímu kouření
 - nelegální drogy, děti a mládež toluen - neznáme přesná data, liší se dle lokalit, problém vzrůstá s nezaměstnaností a zvyšující se sociální vyloučeností
 - alkohol: stejně jako většinová populace

Zdroj: Roma Health Report Health status of the Roma population Data collection in the Member States of the European Union, European Commission, 2014

Cíle projektu

1. **Zlepšit rozhodování ve prospěch zdraví** u osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením ve věku 15 – 65 let
2. →zlepší se životní styl →
3. →zlepší se zdraví →
4. →zvýší se průceschopnost a zaměstnanost →
5. →sníží se ztráty z nemocí (zdravotní a nezdravotní) →
6. →ušetří se prostředky ze státního rozpočtu

Podpora zdraví → změna chování



Cílové skupiny

- zaměstnanci veřejné správy - sociální, rodinná nebo zdravotní problematika
- pracovníci podpory a ochrany veřejného zdraví
- pracovníci služeb v oblasti podpory a ochrany zdraví a prevence nemocí
- poskytovatelé a zadavatelé zdravotních služeb (PLDD)
- poskytovatelé a zadavatelé sociálních služeb, služeb pro rodiny a děti a služeb na podporu sociálního začleňování



- osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené (pracovníci KRT v RCPZ)
- osoby ohrožené nerovnostmi ve zdraví (rodiče samoživitelé, migranti, osoby v sociálně vyloučených oblastech, sociálně znevýhodněná mládež aj.).
- osoby s nedostatečnými kompetencemi v přístupu ke zdraví

Nástroje k dosažení cíle

- vytvořit v každém kraji regionální centrum podpory zdraví (RCPZ), tj. – celkem v ČR 14 RCPZ - odbornou základnu pro podporu zdraví s personálním zabezpečením
- vytvořit nová pracovní místa: počet takto podpořených osob bude minimálně 42 (zaměstnanci SZÚ)
- Realizovat kurz mediátor podpory zdraví
- vytvořit síť spolupracujících odborných kapacit
- vytvořit a realizovat intervenční programy ke snížení rizikových a k podpoře protektivních faktorů životního stylu.
- vzdělávat realizátory programů :
 - sociální marketing
 - mediátor podpory zdraví

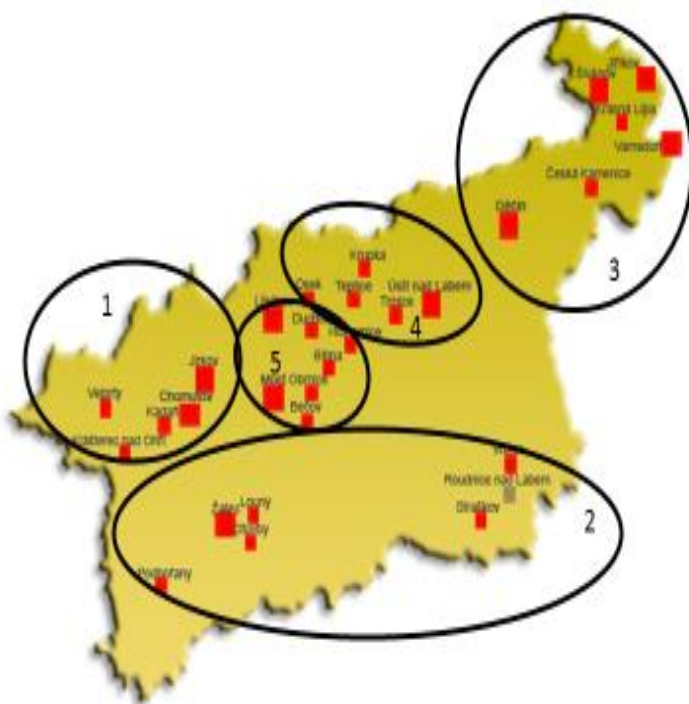
Mediátor podpory zdraví

- Proškolení v kurzu MPZ
- Proškolení v kurzu sociálního marketingu
- Realizace činností dle kurzu MPZ
- Tvorba a realizace preventivních programů

Mapa sociálně vyloučených lokalit

Návrhy mikroregionů

Mapa sociálně vyloučených lokalit – Ústecký kraj



	mikroregion	počet SVL v mikroregionu	počet obyvatel SVL v mikroregionu
1.	Chomutov, Kadaň, Jirkov, Vejprty, Klášterec n/Ohří,	10	10 350
2.	Louny, Žatec, Podbořany, Citoliby, Roudnice n/L., Vrbice, Straškov	12	1 490
3.	Děčín, Česká Kamenice, Jiříkov, Šluknov, Varnsdorf, Krásná Lípa	16	1 160
4.	Ústí n/L., Trmice, Krupka, Teplice, Osek, Duchcov	13	10 380
5.	Most, Bečov, Hostomice, Bílina, Obrnice, Litvínov	10	16 740

Zdroj: Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR/mapa sociálně vyloučených lokalit v ČR (GAC s.r.o 2015)

Zahraníční spolupráce

- Slovensko: romští asistenti zdravotní osvěty v SVL, podobný zdravotní a sociální systém
- Maďarsko: 2015 realizován podobný projekt z ESF- výstupem 61 Kanceláří podpory zdraví v SVL, funguje již v rámci udržitelnosti

Harmonogram

- 2018 – 2019:
 - regionální centra podpory zdraví
 - vzdělávání mediátorů podpory zdraví
 - vytvoření preventivních programů
- 2020 – 2022
 - realizace programů

Děkuji za pozornost

marie.nejedla@szu.cz